

Een koud kunstje (6+) – Mathias Van de brul & fABULEUS

© Clara Hermans

Op het dak van de wereld in goed gezelschap

In zijn nieuwe solo voorstelling speelt Mathias Van de brul een praatgrage ijsbeer. Nadat de mensheid naar een andere planeet gevlucht is omdat de aarde onder water staat, treffen we hem alleen op het dak van een bibliotheek. Wat volgt is een avontuurlijke tocht langs vriendschap, zelftwijfel, het einde van de wereld en de niet te onderschatten waarde van een goed boek op het juiste moment. Op enthousiaste toon leidt hij ons door een dystopische toekomst en slaagt erin de hele reis hoopvol te blijven.

Op een ijzige zondagmiddag worden we warm verwelkomd door een ietwat verwaarloosde maar vriendelijke ijsbeer. Van de brul zit op een trapladder met zijn rug naar ons toe. De scène is gehuld in hetzelfde blauwe licht dat in de inkomhal reeds een koude toon zette. De voorstelling begint wanneer hij, zoals een verkeersregelende politieagent aan het Sportpaleis met in elke hand een *vflammende salami*, het achterdoek de hoogte in dirigeert. De orgelachtige muziek van Gilles Vandecaveye-Pinoy zorgt voor een vrolijke toon die tegelijkertijd iets onheilspellends lijkt aan te kondigen. De ijsbeer is in zijn nopjes en staat ons maar al te graag te woord.

Van de brul steekt daadkrachtig van wal in vlotte poëzie. In simpele maar slimme rijmvorm weet hij er ons snel van te overtuigen dat er geen kwaad haar in zijn pels te vinden is. Deze ijsbeer zit vastgeketend op het dak van een bibliotheek. Hij is van plan om te ontsnappen, terug naar de Noordpool te trekken om zich daar, net zoals hij de mensen zag doen, het heelal in te lanceren. Niet omdat hij zo graag bij de mensen wil zijn, maar omdat zijn beste vriend, de IJsvogel, mee het ruimteschip in is gesukkeld. Wat Van de brul hiermee lijkt te willen zeggen klinkt een beetje als een tegelwijsheid; wanneer de wereld door vlammen en golven zal worden opgeslokt, zullen het je vrienden zijn voor wie je hoopvol blijft.

Hij neemt ons mee op sleeptouw, op zoek naar de IJsvogel, aan de hand van vier boeken die hij in de bibliotheek gevonden heeft. Van *Hoe maak ik vuur?* tot *Rollerskaten voor dummies*; zijn selectie lijkt op het eerste gezicht willekeurig. Maar al snel blijkt dat deze boeken dienen als gids om ons tot op de Noordpool te krijgen. Door het publiek letterlijk mee te laten lezen, worden de boeken meer dan enkel ankerpunten in de verhaalstructuur. Over zijn schouder laat de ijsbeer ons door zijn belevingswereld bladeren.

“Wat als we niet meer kunnen doorgeven wat er tot nu toe geweest is? Hoe ziet een toekomst zonder verleden eruit?”

Daarbij komen de boeken op een nog veelzijdigere manier van pas dan enkel als bronnen van kennis. Een uitgescheurde pagina doet dienst als toiletpapier, dan weer als een paar vleugels die hij uitslaat om van het dak van de bibliotheek te geraken. Wanneer dat gebouw in brand blijkt te staan, voel ik angst in mijn buik opflakkeren: Wat als we niet meer kunnen doorgeven wat er tot nu toe geweest is? Hoe ziet een toekomst zonder verleden eruit?

Van de brul wordt op de scène bijgestaan door Tilly Van den Branden, die voor een live lichtspektakel zorgt. Er wordt verteld over een wereld die vergaat, maar wij lijken ons in een fonkelende spiegeltent te bevinden. De tekst die Van de brul zelf schreef, is doorspekt met goed gevonden quotes, zoals “Pakt uw takken en uw twijgen en maakt vuur in uw eigen”. Deze motiverende verzen vuurt hij niet zomaar op ons af. Hij lijkt er plezier in te hebben de woorden in de mond te nemen en ze opnieuw te kneden, wat hij kundig weet te doen.

Door Engelse woordspelingen in de Vlaamse zinnen te vinden en uit te lichten, komt hij de taal van de kinderen tegemoet. Hij draaft aan een hoog tempo, maar dat lijkt alleen maar goed aan te sluiten op de aandachtsspanne van de jongsten in de zaal. Af en toe struikelt hij met uitstekende komische timing over moeilijkere woorden, waarna hij het publiek uitnodigt om samen met hem over de lettergrepen te kruipen. Het is wanneer hij de woorden niet meer heeft om zich mee voort te bewegen, dat Van de brul verloren lijkt te lopen. De woordeloze momenten in de voorstelling zijn dan ook schaars.

© Clara Hermans

Een Koud Kunstje is een portret van iemand die leert zichzelf vooruit te helpen. De boeken die hij hiervoor gebruikt zijn een herinnering aan al die toevluchtsoorden die op het schap staan te verstoffen. Deze voorstelling is een lieflijke aanmoediging om te blijven lezen, zonder dat dit impliceert dat we daarmee het einde van de wereld kunnen voorkomen. Op rolschaatsen in een speeltuin van voorwerpen die naar een verdwenen samenleving verwijzen, zorgt Van de brul voor motiverend familie-entertainment. Na deze hartverwarmende voorstelling plan ik alvast een bezoekje aan mijn plaatselijke bibliotheek in.